

На варті наших душ Небесна Сотня

НЕБЕСНА СОТНЯ

Ви мріяли про щастя, про прекрасне:
Надіялись і вірили, творили і жили,
Любили Україну, рідну землю-матір,
І справжніми дітьми її були!

Вогнем незламним серце загорілось –
Свічадо Волі і Свободи дух!
І освятило шлях, розкрило крила:
Позвало на МАЙДАН – до лав – в Народний рух!

Та підла куля, камінь, чи граната
За мить призупинили крок життя...
І обагрились кров'ю руки ката.
НЕБЕСНИМ АНГЕЛОМ полинула душа!

НЕБЕСНА СОТНЯ – наша перша лава
У справедливій мирній боротьбі
За Україну полягла – **ГЕРОЯМ СЛАВА!!!**
І **ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ** їм на цій землі!!!

22.02.2014р.

*Їх очі дивляться на нас
з пільми безодні,
Що там попереду –
чи щастя, чи руїна?..
Найкращий пам'ятник
Небесній Сотні –
Єдина і щаслива
Україна!*

В. Шинкарук

Події зими 2013 – 2014 років змінили життя нашої країни та життя кожного українця. В історії нашої держави вони залишаться під назвою Революція Гідності. День 20 лютого став переломним у ході подій Революції гідності. Цього дня 2014 року на Інститутській вулиці у Києві силові підрозділи режиму Януковича розстрілювали протестувальників. Усього за день було до ста жертв, яких назвали «Небесною Сотнею». День Героїв Небесної Сотні — пам'ятний день, що відзначається в Україні щорічно 20 лютого згідно з Указом Президента України.

Історична довідка:

21 листопада 2013 року, за кілька днів до укладання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, український уряд радикально повернув курс держави від євроінтеграційного до курсу, спрямованого на розвиток співпраці з державами-членами СНД.

30 листопада 2013 року обурена таким рішенням уряду молодь виходить на Майдан Незалежності у Києві, всіляко підкреслюючи мирний характер своєї акції. Невдоволення підтримують по всій Україні. Це був початок Революції Гідності. Та злочинна влада вчинила замах на мирний протест і на декларовані цими молодими людьми загальноєвропейські цінності. Десятки протестувальників були жорстоко побиті спецпідрозділами міліції і у важкому стані потрапили до лікарень, а доля багатьох з них невідома і до сьогодні.

Події 30 листопада стали переломним моментом в українських подіях кінця 2013 року, змістивши акцент протестів із проєвропейського на антиурядовий. Два місяці мирних

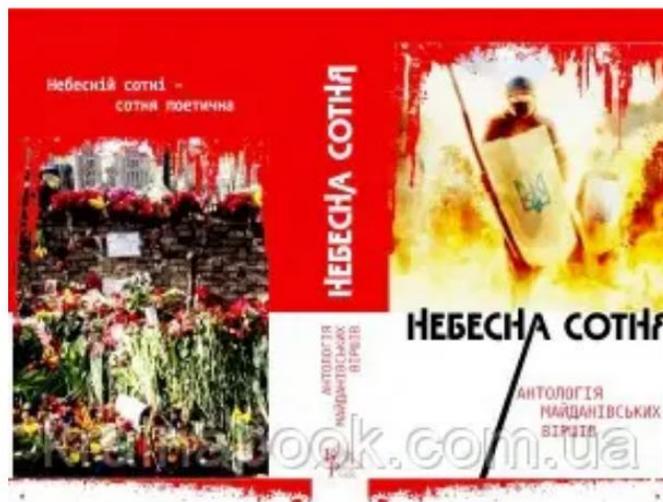
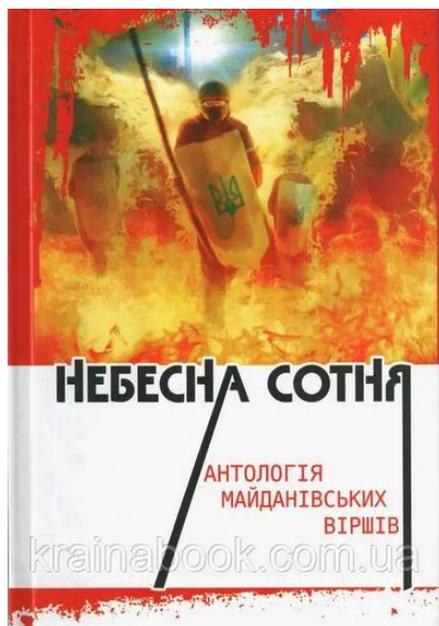
протестів завершилися злочинним наказом тодішньої влади на чолі з Януковичем зробити «зачистку» Майдану, застосувавши зброю. Події у Києві 18-20 лютого 2014 року стали найбільш драматичним етапом революції: в центрі міста розгорнулись справжні бої, тисячі людей були поранені і майже 100 вбито снайперами та бійцями спецпідрозділів міліції. Кров цих людей стала вироком для злочинної диктатури. Ця «Небесна Сотня» своїм життям викупила свободу для мільйонів українців і дала шанс збудувати нову демократичну правову державу.

Цього дня ми вшановуємо пам'ять тих громадян, завдяки яким було змінено перебіг історії нашої держави тих, хто ціною власного життя захищав ідеали демократії, відстоював права та свободи людини, європейське майбутнє України.

Українськими режисерами створено чимало кінострічок про Майдан. Не залишили без уваги революцію й письменники. Вони працювали над створенням тематичних літературних творів, аби жодна година важливого періоду в житті України не залишилася забутою. Тож вже після 20 лютого 2014 р. почали виходити в світ книжки про Євромайдан, серед яких – спогади, документи, збірники поезій, фотоальбоми, націоналістичні оцінки.

До вашої уваги декілька книг з цієї тематики:

Небесна Сотня : антологія майданівських віршів / упоряд., передмова Л. Воронюк. – 2-ге вид., допов. – Чернівці : Букрек, 2014. – 400 с. : іл.

До антології «Небесна Сотня» увійшли вірші понад двохсот сучасних українських та інших письменників (з України, Польщі, Білорусії, Франції, Росії, Італії, Канади, США), а також непрофесійних авторів про революційну боротьбу українців протягом листопада 2013 – лютого 2014 років проти тиранічної влади. Втім, не так проти влади, як за своє майбутнє. Ця антологія є першою спробою зібрати, упорядкувати та зберегти майданівські вірші, написані українською, російською, білоруською, польською, французькою мовами. З точки

зору літературної та історичної цінності цю книгу без перебільшення можна прирівняти до антології Юрія Лавриненка «Розстріляне відродження», адже якщо б у 30-ті роки минулого століття доробки українських сподвижників-письменників не були зібрані в один збірник, існувала величезна загроза того, що більшість творів були б назавжди втрачені. Безперечно, антологія «Небесна Сотня» претендує на високе звання «народна книга».

До збірки увійшли вірші, написані як поетами-аматорами, так і відомими авторами. Серед них Дмитро Павличко, Мар'яна Савка, Іздрик, Олександр Ірванець та інші. Книга оформлена малюнками, які художники розповсюджували у соцмережах. Обкладинкою книги послужила картина художниці Марії Федюк, що якнайкраще змалювала бойовий дух героїв на Майдані.

Небесна сотня : [книга–реквієм] / К. Богданович, Х. Бондарева [та ін.] ; упоряд.: О. Трибушна, І. Соломко. – Х. : Фоліо, 2015. – 208 с. : кольор. іл, портр, фот. кольор. – Текст укр., рос. Мовами.

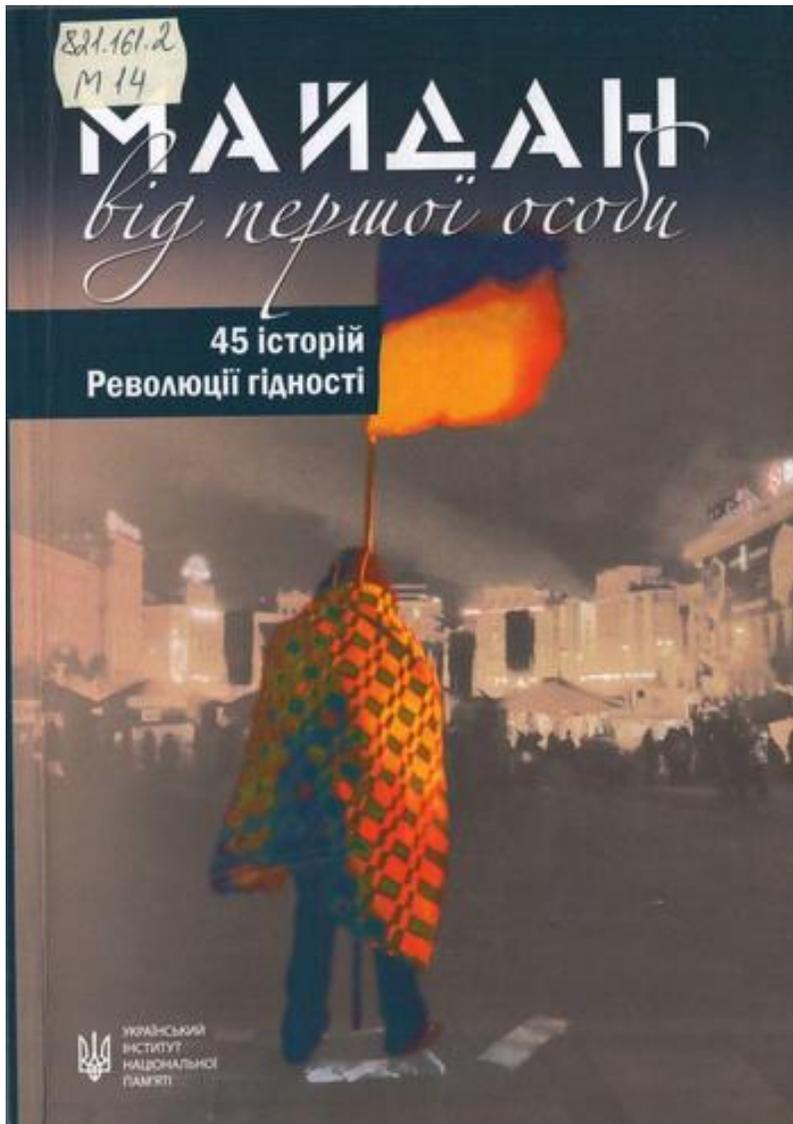
У книзі містяться хроніка Євромайдану, життєписи героїв, спогади їхніх родичів, близьких, друзів та побратимів. У книзі багато світлин та реальні факти з трагічних подій на Майдані у лютому 2014. Передмови до книги написали церковні ієрархи – Філарет, Патріарх Київський і всієї Руси-України; Святослав, Отець і Глава Української Греко-католицької Церкви, речник Української Православної Церкви Протоієрей Георгій Коваленко.

Ця книга – німе нагадування всім нам про те, якою ціною ми здобули свободу та новий шанс для своєї країни стати справжньою європейською державою.

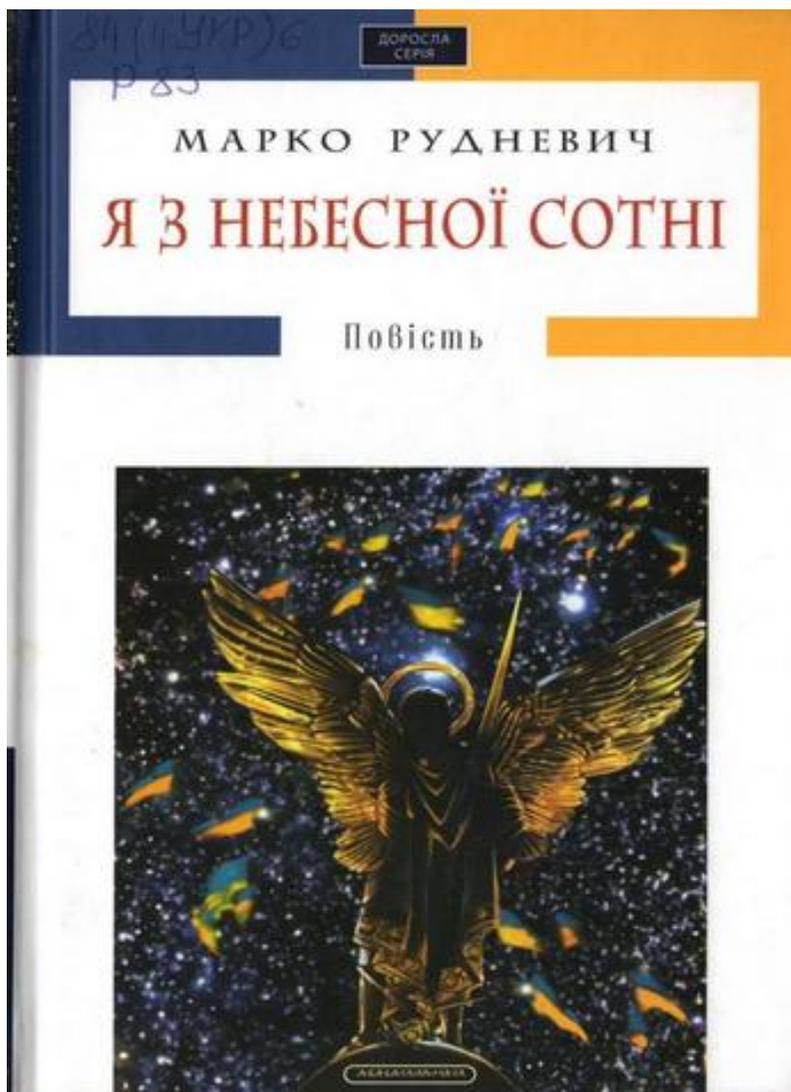
Кошкіна Соня. Майдан. Нерозказана історія : головне розслідування подій Революції Гідності / С. Кошкіна. – К. : Брайт Стар Паблішинг, 2015. – 400 с. : фот. кольор.

Про подвиги рядових українців, завдяки стоїцизму яких стала можлива Революція Гідності, сказано і написано вже чимало. Однак до виходу цієї книги ми не знали, що відбувалося все три місяці Майдану в кулуарах влади. Влада в широкому сенсі – як у стані представників режиму Януковича, так і тодішньої опозиції. Хто готував бійню на Банковій 1 грудня та спробу розгону Майдану 10 грудня? Хто доправив із Росії в Україну «гуманітарний вантаж» – 13 тисяч гранат, які застосовували проти Майдану? Який наказ отримали снайпери, виведені на позиції ще 14 січня? Хто розстрілював героїв Небесної сотні, і чому досі не названо винних? Книга дає відповіді на ці та інші питання. 80 відсотків контенту цієї книги унікальні – дані та свідчення очевидців публікуються вперше. Завдання книги – максимально точно реконструювати події (насамперед, кулуарні), процеси, які були приховані від очей тих, хто мерз на площах, але які безпосередньо вплинули на результат Революції Гідності.

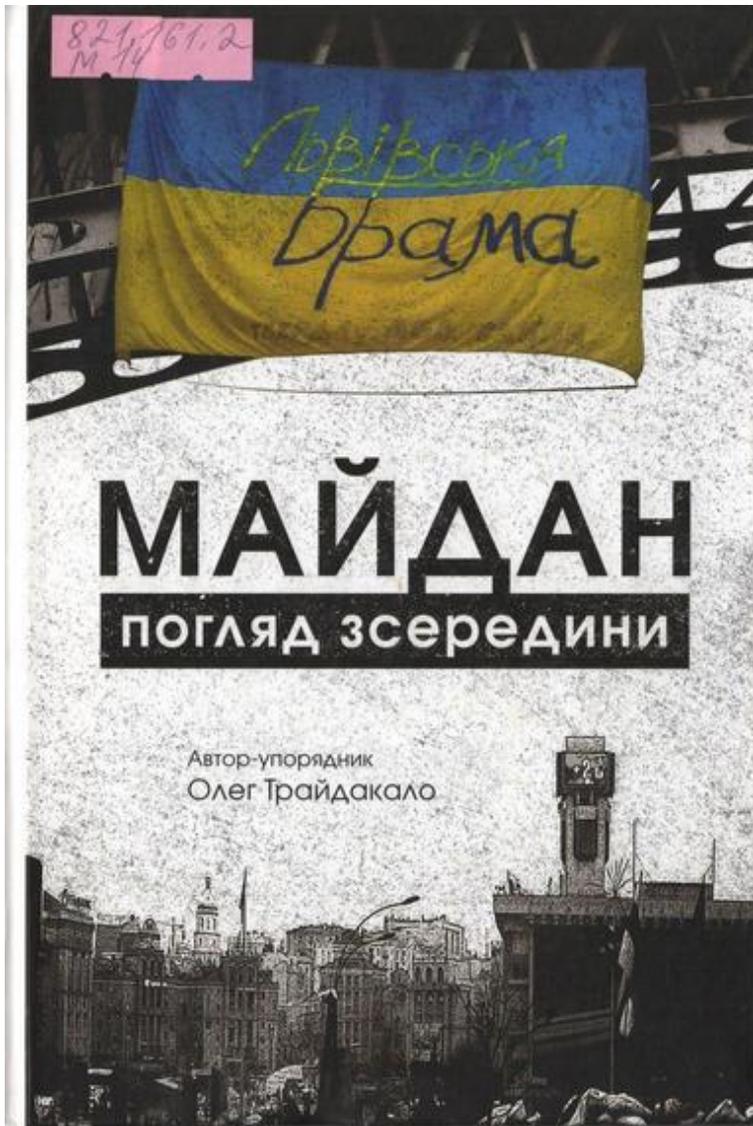
Майдан від першої особи : 45 історій Революції гідності. [Вип. 1] / Укр. ін-т нац. пам'яті ; упоряд. Т. Ковтунович. – К. : К.І.С., 2015. – 320 с. : іл. – (Проект “Майдан: усна історія”).

У книзі подані фрагменти спогадів учасників протестних акцій, що відбувалися в Україні з 21 листопада 2013 року до 22 лютого 2014 року і названі Революцією Гідності. Інтерв'ю були зібрані Українським інститутом національної пам'яті у рамках проекту «Майдан: усна історія». До збірника відібрані спогади учасників, різних за статтю, віком та умовною формою участі, з тим, щоб представити структурованість Майдану як самоорганізованої соціальної мережі.

Рудневич М. Я з Небесної Сотні : повість / М. Рудневич. Я из Небесной Сотни : повесть / М. Рудневич. – К. : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2015. – 194 с. – (Доросла серія). – Текст укр., рос. мовами.

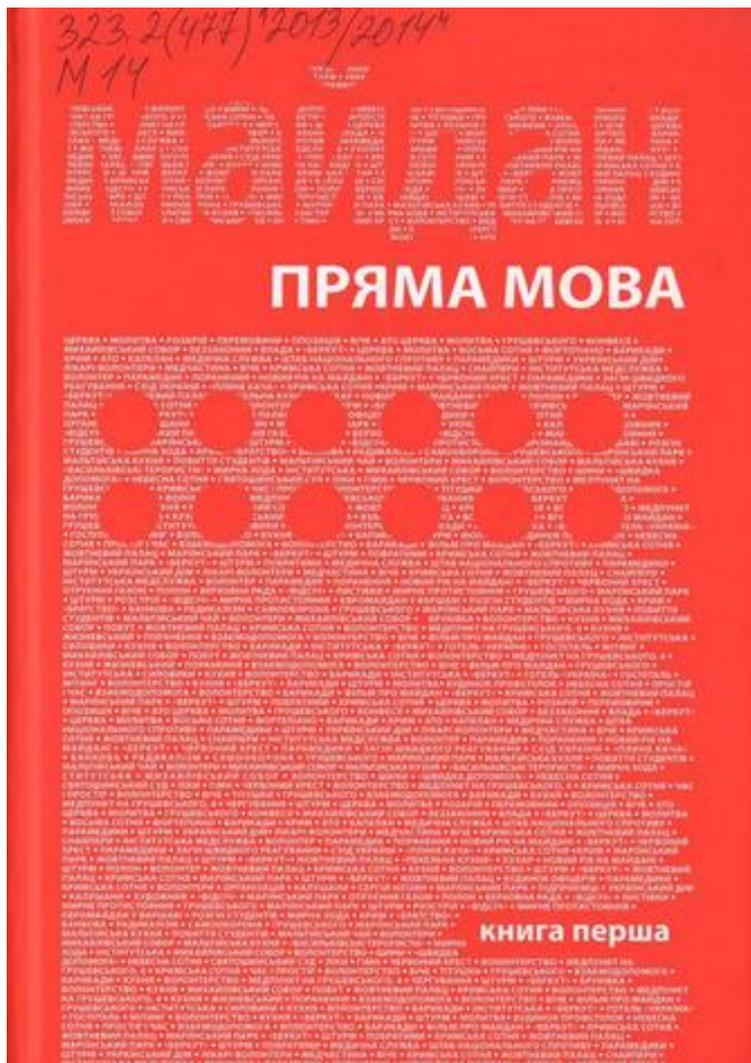
Герой повісті молодого письменника Марка Рудневича чимось нагадує селінджерівського Голдена Колфілда. 19-річний студент Макс зі Сміли легко й відверто оповідає про своє життя – про навчання, однокурсників, родину, про свою кохану дівчину Іванку, яка вчиться в Києві, а батьки хочуть відіслати її на навчання до Франції... Але стається Майдан, і Макс зі своїм другом–однолітком їде до Києва. Зрештою, це повість про три вирішальні доби на Майдані. Ви згадаєте все, ви ще раз переживете ті тривожні лютневі дні і, мабуть, будете плакати, і ще довго пам'ятатимете простого хлопця зі щирою душею – Макса зі Сміли...

Майдан. Погляд зсередини : спогади “Львівської брами” – захисників першої барикади, що під мостом на вулиці Інститутській / авт.–упоряд. О. Трайдакало. – К. : Book–Express : Мельник М. Ю., 2018. – 320 с. : іл.

На перший погляд, це історія про простих людей – справжніх, щирих, добрих і небайдужих. Проте їм судилося стати насправді незвичайними, видатними людьми.

У подіях Революції гідності на київському Майдані їм довелося поєднати доброту і терпимість із праведною люттю задля порятунку всієї України. Без перебільшення, самовідданість і щоденна робота цих людей із легендарної «Львівської брами» зробили можливими тектонічні зміни в українському суспільстві. У цій книзі на 100% справжні автентичні емоції і почуття: терпимість до опонента, яка увінчується порозумінням; справжнє братерство людей, об’єднаних спільною метою і великою національною родиною (це у часи, коли навіть сусіди можуть ворожо ставитись одне до одного); відчайдушна стійкість мирного протесту; криваве протистояння з ворогом, який перетнув межу людяності; невимовна гіркота втрати людей, які стали за нетривалий час найдорожчими, рідними людьми, оскільки народились як справжні Українці. Ця історія не про жорстокість протистояння з ворогом. Вона про справжні чесноти найкращих людей, які живуть поміж нас. І вона насправді захоплює.

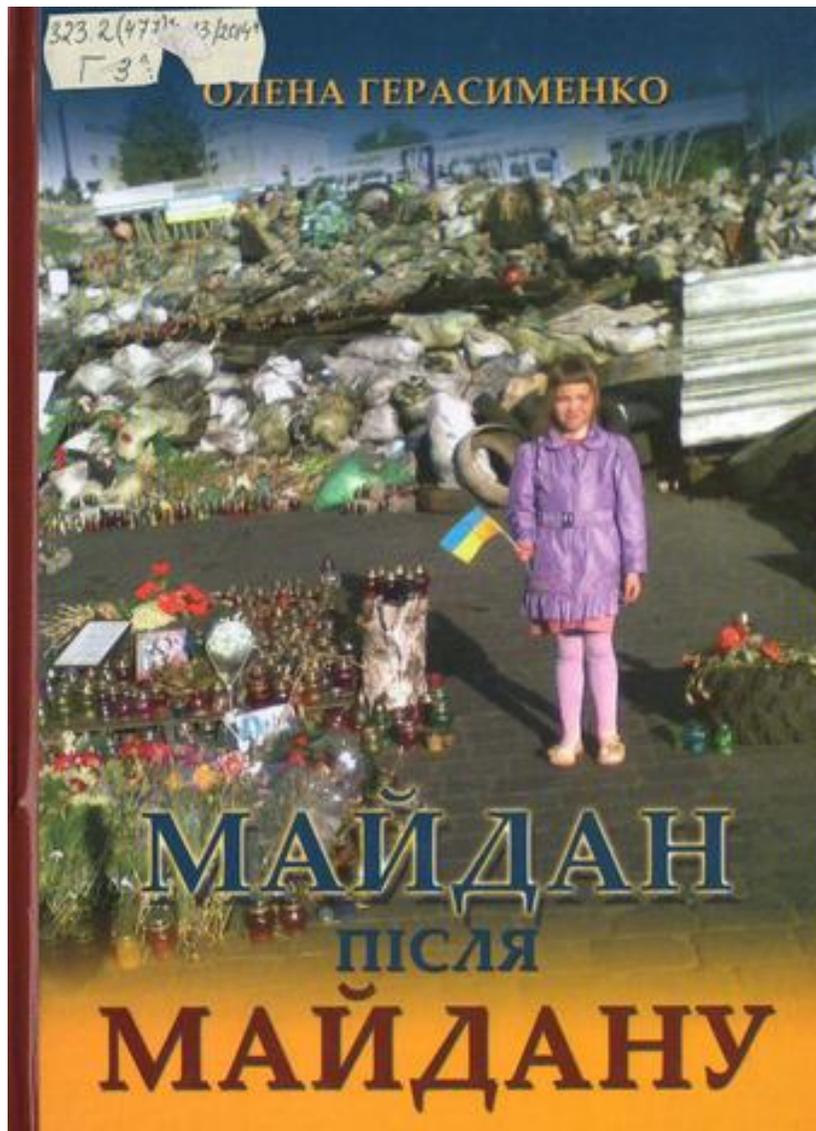
Майдан. Пряма мова. Кн. 1 / Нац. мемор. комплекс Героїв Небесної Сотні – Музей Революції Гідності ; розшифрування, упоряд., прим. О. Ю. Чебанюк, О. Ю. Ковальова ; вступ. сл. І. Пошивайло ; відп. за вип. О. Сало. – К. : Нац. музей Революції Гідності, 2019. – 446 с. : іл. – (Усна історія Майдану).

35 інтерв'ю, записаних з учасниками та свідками подій Революції Гідності в Україні, складають першу книжку видавничої серії усних історій «Майдан. Пряма мова», започаткованої Національним музеєм Революції Гідності. Упродовж 2014–2019 року науковці зібрали понад 200 інтерв'ю, і сьогодні робота зі збору свідчень триває. Євромайдан – драматичний період новітньої історії України постає перед нами у спогадах, враженнях, роздумах учасників тими епізодами пережитого, які вони особисто вважають важливими, які їх найбільше вразили та запам'яталися. Згідно із засадами усної історії як наукового методу інтерв'ю наведено зі збереженням мовних і стилістичних особливостей оповідей та з мінімальними правками, потрібними для полегшення прочитання.

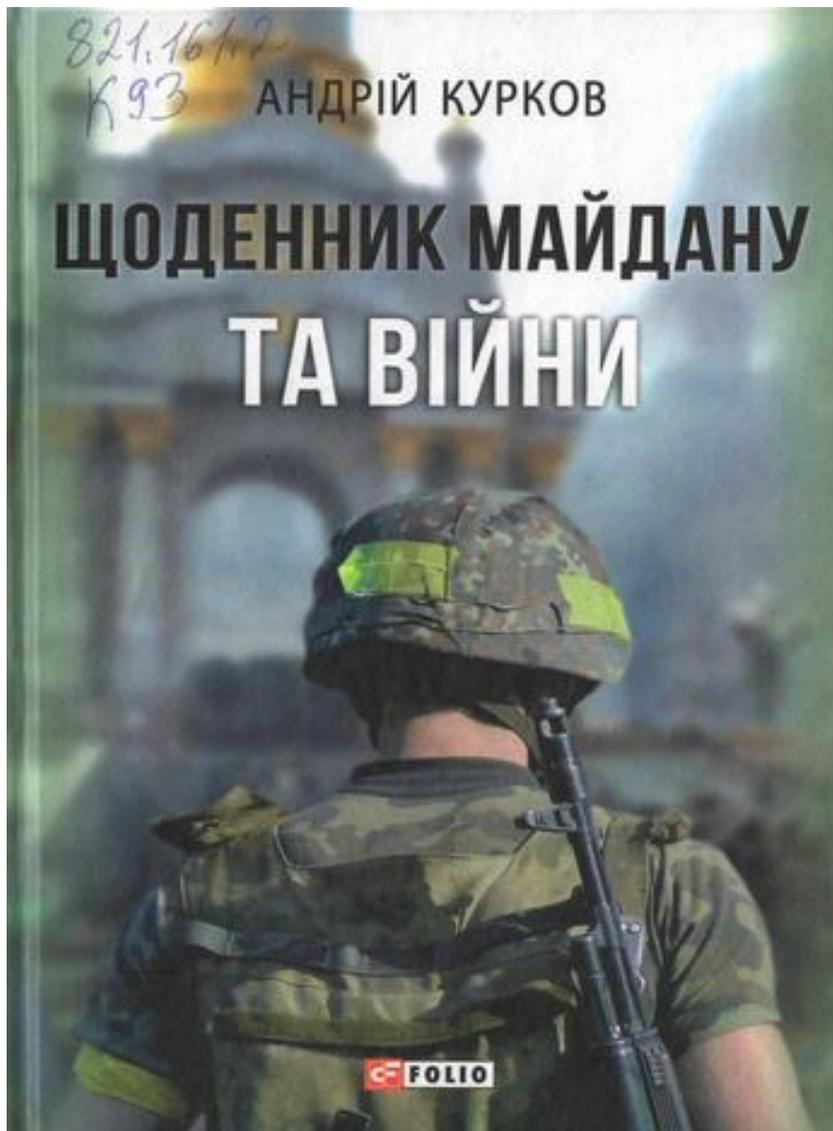
Капранов В. В. Майдан. Таємні файли / В. В. Капранов, Д. В. Капранов. – К. : Нора–Друк, 2017. – 320 с. – (Цілком таємно).

Настав час дізнатися правду про Майдан. У Революції брали участь мільйони, але що насправді сталося тоді, й досі залишається таємницею. Що відбувалося за лаштунками Майдану? Хто платив за Революцію? Як ділили владу переможці? Хто і чому здав Крим та Донецьк? Яким дивом встояли Одеса і Харків? Герої цього журналістського розслідування не тільки ті, хто стояв на сцені, але й ті, хто ховався за лаштунками, хто їздив до Януковича і хто сперечався з Європою, захоплював адмінбудівлі, сидів у буцегарнях, а також воював, лікував, працював для того, щоб Революція перемогла.

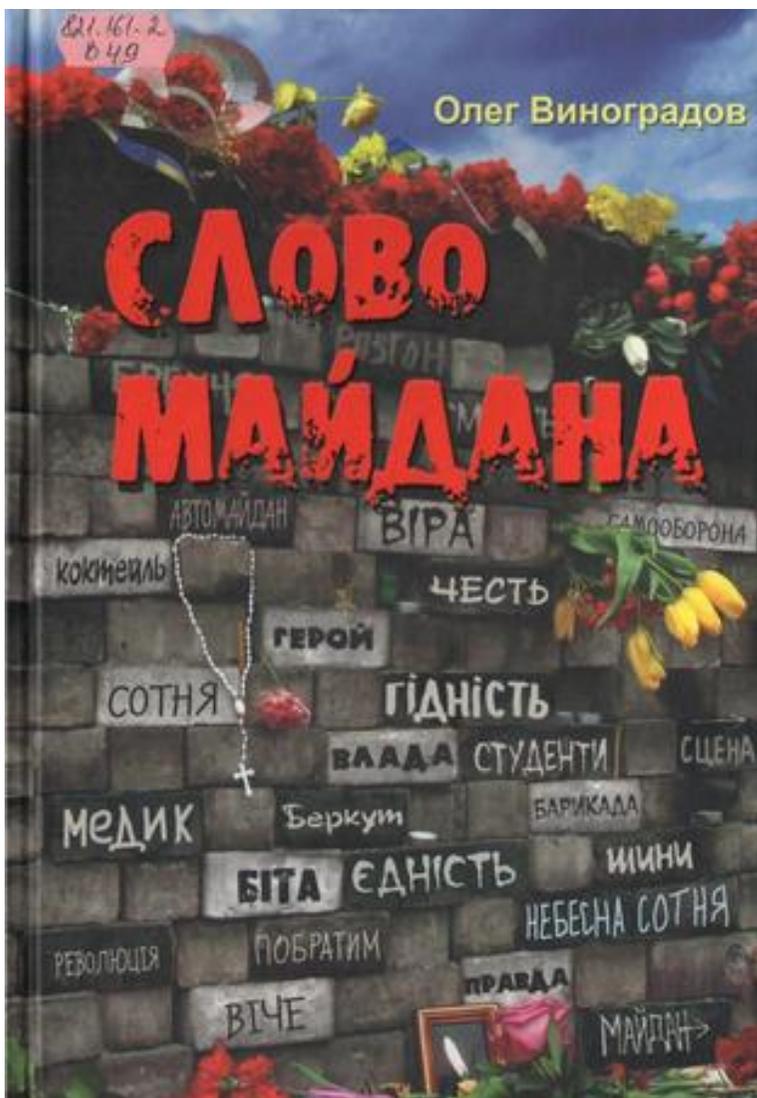
**Герасименко О. Майдан після Майдану / О. Герасименко.
– К. : ВІПОЛ, 2016. – 136 с. : фот. кольор.**

Написати цю книгу мене надихнуло сором'язливе замовчування подій на Майдані Незалежності після Революції Гідності. Тим більш, що все частіше можна почути, що Революція ще не закінчилася, вона продовжується. Для багатьох учасників тих подій ще тоді, в лютому 2014 року, було це зрозуміло. Але довелося вибирати: або воювати, або тиснути на владу. Частина активістів залишилася на Майдані. Не всі їх розуміли, багато образливих слів доводилося вислуховувати. Ціле спекотне літо майданівці намагалися контролювати владу, підштовхувати її до реальних дій та проведення реформ. Однак встояти проти "системи" Майдан не зміг. Тому Революцію ще не закінчено і ми повинні завершити розпочату справу.

Курков А. Ю. Щоденник Майдану та Війни / А. Ю. Курков ; пер. з рос. В. С. Бойко. – Харків : Фоліо, 2018. – 336 с.

«Щоденник Майдану та Війни» – це перевидання книги «Щоденник Майдану», що 2015 року вийшла у видавництві «Фоліо». Це не агітаційний текст, не роман на тлі революції – це особистий щоденник письменника, фіксоване відображення життя у Києві та країні – до листопада 2014 року, включаючи окупацію Криму, і далі – початок і розвиток Євромайдану, наступних подій. Нині ж він доповнений записами автора про перипетії на сході України, роздумами про війну, про те, як і чим, за його баченням, живе окупований Донбас чотири останні роки... «Щоденник Майдану» був перекладений і опублікований багатьма мовами – англійською, німецькою, французькою, японською та іншими. І ось у видавництві «Фоліо» вийшла його україномовна розширена версія.

Виноградов О. Слово Майдана : [публицист. произведение, полиист. исслед.] / О. Виноградов. – К. : Издатель Корбуш, 2014. – 528 с. : ил. – Текст укр., рос. мовами.

У книзі зібрано сто оповідань учасників і очевидців подій, що сталися на Майдані Незалежності в Києві з листопада 2013 по лютий 2014 року. Спогади представників майже всіх служб, підрозділів, напрямків і рухів Майдану нададуть можливість дізнатися всю правду про революційний Майдан, а також зрозуміти думки, надії і вчинки тих, хто ціною власного життя відстоював честь України і гідність свого народу. Всі оповідання – цікаві, відверті, емоційні і по-своєму унікальні. Кожен майданівський день, кожна подія, кожен штурм герої книги бачили по-різному.